

RBH Türkiye, ‘Türkiye’de Sorumlu İşletme Davranışları’ araştırması yaptı

Otomotiv ve tekstil firmalarının yalnızca yüzde 12’si HREDD uygulamaları yapıyor

Avrupa’daki şirketlere tedarik sağlayan firmaların insan hakları ve çevresel durum tespiti (HREDD) mevzuatlarına hazır olması ve bu alandaki uygulamaların güçlendirilmesi amacıyla TÜRKONFED’in geçtiğimiz yıl Alman kurumları GIZ ve BMZ ile iş birliği yaparak hayata geçirdiği Sorumlu İşletmeler Destek Merkezi (RBH Türkiye), Bursa’da iş dünyası ile bir araya geldi. Etkinlikte, Türkiye’nin en büyük ihracat sektörlerinden otomotiv ve tekstil sektörlerinde faaliyet gösteren firmaların HREDD konusundaki farkındalık, risk ve ihtiyaçlarını ortaya koymak üzere hazırlanan ‘Türkiye’de Sorumlu İşletme Davranışları’ başlıklı araştırma raporu da ilk kez paylaşıldı. Rapora göre HREDD alanında uygulama yapma oranı tekstil sektöründe yüzde 18, otomotivde ise yüzde 6 seviyesinde kaldı; iki sektörün ortalaması yüzde 12 oldu.

25 Şubat 2025 / Bursa – Türkiye’deki işletmelere insan hakları ve çevresel durum tespiti (HREDD) alanında bilgi, danışmanlık ve eğitim hizmetleri sağlamak üzere **Türk İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED)** ve **Alman Uluslararası İş Birliği Kurumu (GIZ)** iş birliği, **Alman Federal Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ)** finansal desteği ile geçtiğimiz yıl hayata geçirilen **Sorumlu İşletmeler Destek Merkezi (Responsible Business Helpdesk / RBH Türkiye)**, Bursa’da bir etkinlik düzenledi. **Marmara ve İç Anadolu Sanayi ve İş Dünyası Federasyonu (MARSİFED)** ev sahipliğinde, **Nilüfer Organize Sanayi Bölgesi’nde** düzenlenen etkinlikte, ‘Türkiye’de Sorumlu İşletme Davranışları’ başlıklı araştırma raporu da ilk kez kamuoyuyla paylaşıldı.

Onur Ünlü: “Sürdürülebilir üretim modellerini benimsemek zorundayız”

Etkinliğin açılış konuşmasını yapan **TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Onur Ünlü**, işletmelerin çevresel ve sosyal etkileri gözetilen bir anlayışla hareket etmesinin sürdürülebilir rekabetin temel taşlarından biri olduğunu söyledi. Özellikle Avrupa Yeşil Mutabakatı (AYM) gibi küresel düzenlemelerin iş dünyasının karbon ayak izini azaltmasını, dögüsel ekonomiye geçiş yapmasını ve sürdürülebilir üretim modellerini benimsemesini zorunlu kıldığını ifade eden **Ünlü**, “Ülkemizin en büyük ihracat pazarı olan Avrupa Birliği ile ticari ilişkilerimizi korumak ve güçlendirmek için işletmelerimizin bu dönüşüme hızla adapte olması gerekiyor. AYM’ye uyum, yalnızca küresel tedarik zincirlerindeki yerimizi güçlendirmekle kalmayacak, aynı zamanda ekonomik kalkınmamızın daha sürdürülebilir ve dirençli bir yapıya kavuşmasını da sağlayacaktır. RBH Türkiye de yeşil dönüşüm ve iklim değişikliğiyle mücadelede Türk iş dünyasına rehberlik eden önemli bir adımı temsil ediyor. Sorumlu işletme uygulamalarının yaygınlaştırılması, şirketlerin yalnızca çevresel etkilerini azaltmakla kalmayıp aynı zamanda sosyal ve

yönetişim alanlarında da daha sürdürülebilir bir yapı kurmalarını sağlamayı hedefliyor. Çünkü işletmelerin insan haklarına duyarlı, çevresel etkilerini minimize eden ve şeffaf yönetim ilkelerini benimseyen bir anlayışla hareket etmeleri artık bir tercih değil, bir zorunluluktur” dedi.

Erol Gülmez: “NOSAB’da insan hakları ve sürdürülebilirlik alanında önemli adımlar atıyoruz”

Nilüfer Organize Sanayi Bölgesi (NOSAB) Yönetim Kurulu Başkanı Erol Gülmez, Türkiye’nin ilk ‘Yeşil OSB’lerinden biri olan NOSAB’ın çevresel etki farkındalığını kanıtlamış bir OSB olduğunu vurgulayarak şöyle devam etti; “Bunun yanı sıra eşitlik ve adalet politikası ile hem insan hakları hem de sürdürülebilirlik alanında önemli adımlar atıyoruz. Dezavantajlı grupların iş gücüne katılımını artıran ve farkındalık yaratan projelerle ve 'nosabdaeşitiz' etiketiyle farkındalığı artırıyoruz. Güçlü bir kurum olarak, ülkemizin geleceğine katkı sağlamanın bilincindeyiz ve bu anlamlı etkinliği ev sahipliği yapmaktan mutluluk duyuyoruz.”

Osman Akın: “Mevzuatlar hem fırsat hem de sorumluluk oluşturuyor”

MARSİFED Yönetim Kurulu Başkanı Osman Akın ise küresel ekonomideki mevzuat ve düzenlemelerin uluslararası pazarda faaliyet gösteren işletmeler için hem yeni fırsatlar hem de önemli sorumluluklar oluşturduğuna dikkat çekti. MARSİFED’in bu süreçte iş dünyasının yanında olduğunu belirten **Akın**, “RBH Türkiye’nin federasyonumuzun sorumluluk bölgesindeki iller arasında yer alan Bursa’da düzenlediği bu etkinlik de işletmelerimizin sürdürülebilir üretim, tedarik zinciri yönetimi ve ihracata yönelik yeni düzenlemelere uyum konularında yol gösterici olacak. RBH Türkiye uluslararası pazarlarda rekabet gücünü artıracak yenilikçi çözümler geliştirmek için sektörler arası iş birliğini teşvik ederek de firmalarımıza önemli katkılar sağlıyor” diye konuştu.

Seminerler ve panelde düzenlemeler ile iyi uygulamalar ele alındı

Açılışın ardından “Avrupa Birliği Kurumsal Sürdürülebilirlik Düzenlemeleri Bağlamında İş Dünyasında İnsan Hakları Kapsamı ve Yasal Yükümlülükler” ve “Avrupa Birliği Kurumsal Sürdürülebilirlik Düzenlemelerine Uyum İçin Yol Haritası Oluşturma” başlıklı iki seminer düzenlendi. MARSİFED Yönetim Kurulu Üyesi - TÜMKAD Yönetim Kurulu Başkanı Ülfet Öztürk’ün moderatörlüğünde gerçekleştirilen “Sürdürülebilir İhracat için İyi Uygulama Örnekleri” başlıklı panelde ise Borusan Boru Global Sürdürülebilirlik Müdürü Ahu Olgun ile Korteks Yönetim Sistemleri ve İSG Müdürü İsmail Kağnıcı konuşmacı olarak yer aldı.

KOBİ’lerin farkındalığı daha düşük, büyük işletmeler uygulamada zorluk yaşıyor

Katılımcılara merkez hakkında bilgi veren RBH Türkiye Direktörü Şeyda Dağlı Karadişoğulları, ‘Türkiye’de Sorumlu İşletme Davranışları’ başlıklı araştırma raporunun sunumunu da yaptı. RBH Türkiye tarafından Türkiye’nin en büyük ihracat sektörlerinden otomotiv ve tekstil sektörlerinde faaliyet gösteren firmaların HREDD konusundaki farkındalık, risk ve ihtiyaçlarını ortaya koymak üzere hazırlanan rapor kapsamında, her iki sektörden 50’şer olmak üzere, toplam 100 firma ile anket yapıldı. 14 sektör temsilcisi ve uzmanla da derinlemesine görüşmeler gerçekleştirildi. Buna göre HREDD konusundaki farkındalık seviyesi özellikle KOBİ’lerde düşük çıktı. Büyük ölçekli firmaların ise bu konuda daha bilinçli olmakla birlikte uygulamada çeşitli zorluklar yaşadığı tespit edildi. Alman Tedarik Zinciri Yasası’nı daha önce duyan katılımcıların oranı otomotivde yüzde 8, tekstilde yüzde 2 olurken AB Kurumsal Sürdürülebilirlik Durum Tespiti Direktifi’nde bu oran otomotivde yüzde 60, tekstilde yüzde 62’ye yükseldi.

HREDD'nin önündeki engeller: Finansman, tedarikçi politikaları ve uzman kaynağı yetersizliğı

HREDD alanında uygulama yapma oranı ise tekstil sektöründe yüzde 18, otomotivde ise yüzde 6 seviyesinde kaldı; iki sektörün ortalaması yüzde 12 oldu. Otomotiv sektöründe yapılan HREDD uygulamaları risk yönetiminin oluşturulması, şirkette yetki alanlarının belirlenmesi ve düzenli risk analizlerinin uygulanması olarak belirlenirken tekstil sektöründe ise bu üç maddeye ilkesel bir bildirme sunulması da eklendi. HREDD ile ilgili uygulamalar esnasında en çok karşılaşılan üç zorluk finansman, tedarikçilerin uygun politikalara sahip olmaması ve şirket içi uzman kaynağının yetersizliğı olarak sıralandı.

İkinci ve üçüncü kademe tedarikçilere dikkat çekildi

Raporda bu iki sektördeki firmaların tedarik zincirlerinde HREDD uygulamaları açısından çeşitli riskler bulunduğuna dikkat çekilirken özellikle ikinci ve üçüncü kademe tedarikçilerin insan hakları ve çevresel uygunluk konularında denetlenmesi ve bu süreçlerin daha şeffaf hale getirilmesi gerektiğı ifade edildi. Büyük firmalar arasında sürdürülebilirlik politikalarının ve raporlama süreçlerinin yaygınlaştığı, KOBİ'lerin ise bu alanda teknik bilgi ve kaynak eksikliğı yaşadığı belirtildi. Raporda ayrıca, insan hakları ve çevresel durum tespiti konularında farkındalığı artırmak ve firmalara teknik destek sağlamak amacıyla kurulan RBH Türkiye'nin, şirketlere eğitim, danışmanlık ve rehberlik hizmetleri sunarak HREDD uygulamalarını hayata geçirmelerine yardımcı olacağı da açıklandı.

Türkiye'de Sorumlu İşletme Davranışları raporuna aşağıdaki link üzerinden erişilebilir:

www.rbhturkiye.com/rbh-yayinlari